

Aftenposten

Publisert: 07.01.11 kl. 22:31 - Abonnere på Aftenposten? Ring 05040 eller gå inn på kundeservice.aftenposten.no

Vil kurse dommere

KARINE ØSTTVEIT KRISTIN STOLTENBERG

Oppdatert: 08.01.11 kl. 19:47 Publisert: 07.01.11 kl. 22:31

- Norske rettseksperter bør være gode nok.

Les også:

- [Reiste sak - anmelder sakkyndige](#)

Tiden er overmoden for å løse problemet med partiske sakkyndige. Det hevder flere tungvektene innen justissektoren. En av dem er lederen av det såkalte Røsæg-utvalget, som allerede for ti år siden slo fast at norske rettseksperter ikke var gode nok. Det samme gjorde et annet utvalg.

- Jeg mener fortsatt at de rådene vi ga, var gode. De burde ha vært gjennomført, sier jusprofessor Erik Røsæg.

Utvalget ønsket å opprette en nøytral oppnevning sin stans i sivile saker. Den skulle sikre at ekspertene var habile.

Ber om oppfølging

I går s dagens A-magas in pekte flere på farene ved inhabile eksperter, økonomiske bindinger mellom partene, samt at retten blir gjort til en vitenskapelig markeds plass der det blir vanskelig for dommerne å velge i virvaret av sakkyndiges ulike standpunkt. Direktør Tor Langbach i Domstoladministrasjonen mener oppfølgingen av utredningene ikke har vært helhjertet. Tiltak som er gjennomført, har kommet sent.

- Problemer rundt sakkyndige er utredet på kryss og tvers de senere årene. Mye er foreslått som burde følges opp, sier Langbach.

Han mener det er åpenbart at ting kan bli bedre. Det sier han til tross for at han synes dagens regler i all hovedsak er greie nok – dersom de følges.

- Noe av det viktigste nå er å få styrket og bevisstgjort dommerne i grunn- og etterutdanningen, sier Langbach.

Tillitsproblem

Han peker på at utvelgelsen av sakkyndige er blitt mer problematisk enn tidligere, særlig fordi sakkyndige og advokater er mer spesialiserte, mens dommerne er generalister.

- I straffesaker kan dommere rådføre seg med Den rettsmedisinske kommisjon. I sivile saker har de ikke et slikt tilbud. Derfor kunne det vært behov for en rådgivende instans, sier Langbach.

Lederen i Stortingets justiskomiteé, Per Sandberg (Frp), mener det nå er påtrengende å diskutere metoder for å styrke rettssikkerheten. Bedre dommerutdannelse og egen kommisjon for å vurdere sakkyndiges erklæringer i sivile saker, er to mulige løsninger.

- Vi står overfor et alvorlig tillitsproblem for domstolene hvis det som nå er kommet frem stemmer, sier Sandberg.

Også Høyres André Oktay Dahl og Arbeiderpartiets Jan Bøhler mener man må gjøre mer for å forebygge feil. I statsbudsjettet fremgår det at dommere, advokater og sakkyndige nå skal kurses. Det skal også kartlegges hvordan sakkyndigvurderinger inngår i domstolers beslutningsgrunnlag. I tillegg vil Justisdepartementet se på regelverket for sakkyndige og vurdere reformbehov.

- Jeg får mange henvendelser fra mennesker som sier de opplever at sakkyndige er partiske. Det er svært alvorlig hvis man taper en rettssak fordi det har vært bindinger mellom en sakkyndig og den ene parten, sier Oktay Dahl. Også lederen av Dommerforeningen, Håvard Holm, vil ta opp problemstillingene internt i foreningen.

Fakta:

Dette er saken

Sakkyndige i retten skal være sannhetens vitner. I stedet kan de sette demokratiet på prøve.

Sakkyndige i retten tilkalles når det er behov for ekstern ekspertise.

En sakkyndig kan være rettsoppnevnt – oppnevnt av dommeren. Eller partsengasjert – engasjert av den ene part.